

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 300.— | Negyed évre K 75.—
Fél évre • 150.— | Egy óra • 25.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.
TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség — — 10-20

Megszavazták az indemnitást

A nemzetgyűlés ülése

Budapest, szept. 27. A nemzetgyűlés mai ülését fél 11 órakor Bottlik József alelnök nyitotta meg.

Az ülés megnyitáskor egyetlen képviselő sincs jelen, az elnöki megnyitó elhangzásakor lép be elsőnek Korányi pénzügyminiszter. Lassan gyülekeznek ezután a képviselők.

Harmadszori olvasásban elfogadják az adócsalásokról és a vagyonátruházási ügyekről szóló javaslatokat.

Iklódi Szabó János előadó ismerteti és elfogadásra ajánlja az indemnitásról szóló javaslatot, amely az állami kiadásokról szóló törvényt 1920 december végéig kívánja meghosszabbítani.

Erekly Károly szólal föl elsőnek a javaslat ellen. Kijelenti, hogy azért van ellene, mert ő és pártja a pénzügyminiszter politikájával nincsenek megelégedve. A pénzügyminiszter már a pénzügyi javaslattal tendenciája mindig a falu ellen irányult. Célja a felszólalásnak csupán az, hogy megmondja, hogy a pénzügyminiszter politikája nemcsak antiagrárius, hanem antiszociális is.

Temesváry Imre megdöbbenéssel látja, hogy a pénzügyminiszter a vármegyei igazgatás költségeit a vármegyékre hárítja. A javaslatot elfogadja.

Bródy Ernő a köztisztviselők érdekében szólal fel. Figyelmébe ajánlja a nemzetgyűlésnek és a pénzügyminiszternek Hegedüs Loránt akcióját. A javaslatot elfogadja.

Korányi pénzügyminiszter: Hegedüs Loránt cikke nem került el figyelmemre. A pénzügyi bizottság elhatározta, hogy ebben az ügyben legközelebb szakértők bevonásával ankétet fog tartani.

Általánosságban és részleteiben elfogadja ezután a nemzetgyűlés az indemnitási javaslatot.

Az állami számvitelről

szóló törvény módosításáról készült javaslatot Iklódi Szabó János előadó ismerteti és elfogadásra ajánlja.

Erekly Károly: Alkotmányjogi szempontból helytelen a pénzügyminiszter hatáskörének tullepése, amelyet a javaslat magában foglal. Részletes kimutatást kell kapnia a nemzetgyűlésnek arról, hogy mely pénzügyintézeteknél vannak elhelyezve az állam pénzei. A számszék elnöki állását sürgősen be kell tölteni.

Korányi pénzügyminiszter: A törvényjavaslat szükségességét több példával lehet illusztrálni. Többek között azzal is, hogy Erekly Károly közléseiből 1329 millió többletkiadás a mai napig nincs elszámolva.

Erekly: Talán én vagyok az oka,

hogy nincs elszámolás? A pénzügyminiszter ur mióta van már a helyén, mégse tudta rendbehozni az államháztartást? Ez személyes támadás, majd válaszolok rá!

Korányi pénzügyminiszter: Szükség van a javaslat elfogadására, mert különben nem lehet rendet teremteni az államháztartásban.

Magyarország Németország és Ausztria felvétele a népszövetségbe

Zürich, szeptember 27. A Basler Nationalzeitung jelenti Londonból: Londoni politikai körökben nagy aggodalommal várják a népszövetség tárgyalásait Németországnak, Ausztriának és Magyarországnak a népszövetségbe való felvételéről. E kérdés elintézése elkeseredett harcot fog előidézni. A helyzetet még bonyolultabbá teszi az a körülmény, hogy a délamerikai államok magatartása, melyek pedig 27 szavazatot képviselnek, még teljesen ismeretlen.

Németország felvétele tekintetében Franciaország és Belgium a leghatározottabban ellenzik a felvételt és mindent elkövetnek,

A nemzetgyűlés a javaslatot általánosságban és részleteiben is elfogadja.

Elnök jelenti, hogy harmincnál több képviselő zárt ülést kért, amit el is rendel.

Zárt ülés után letárgyalják a népszámlálásról szóló javaslatot, a nemzetgyűlés általánosságban és részleteiben is elfogadja. Ülés vége félkettőkor.

hogy a délamerikai államokat a maguk álláspontjának megnyerjék. Ezzel szemben a volt semleges államok: Svájc, Hollandia és a skandináv államok a felvételt mellett vannak. Anglia eddig semleges álláspontot helyezkedett. Olaszország magatartása az aix les bains konferencia óta bizonytalan. Még inkább bonyolítja a helyzetet az, hogy Jugoszlávia és Csehország Németország felvétele mellett, de Ausztria és Magyarország felvétele ellen van. Viszont Lengyelország Németország ellen foglal állást, de Ausztria és Magyarország felvételét kívánja.

Debrecen képviselőinek beszámolója

Haller István és sokorópátkai Szabó miniszterek Debrecenben

Debrecen nemzetgyűlési képviselői: Bernolák Nándor dr., Pröhle Vilmos dr. és Milotay István dr. vasárnap tartották meg együttes beszámolójukat. Ez alkalomból Debreczenbe érkezett Haller István kultuszminiszter és sokorópátkai Szabó István kisgazdaminiszter Palacsí Dénes államtitkár és több nemzetgyűlési képviselő kíséretében. Az államásnál a minisztereket Huberth Ottó dr. főispán, Csóka Sámuel polgármesterhelyettes-főjegyző és Boros Sándor üdvözölték.

A vasutasok naggyűlése

A megyeház termében Uhlarik Béla udvari tanácsos elnöke alatt lefolyt vasutas naggyűlésen Haller István miniszter is megjelent és beszédében kiemelve a vasutak nagy fontosságát az állami szervezetben, biztosította a vasutasokat teljes jóakarattal és elosztatta mindazokat a kőszá hirtel, melyek az államvasutak bérbeadására vagy eladására vonatkoznak.

Beszélték még Bernolák Nándor dr., Homonnay Tivadar dr. és Szabó József nemzetgyűlési képviselők, Sármezei Endre, az érdeklődő magyarok vasuti osztályának elnöke és az északi főműhely munkásai részéről Horváth Ferenc elnök és a titkár. Mindnyájan annak szükségességét fejtették ki, hogy az összes vasutasok szociális keresztény nemzeti irányban egy egységes testületté tömörüljenek. Kugler Mihály, a nyugdíjasok és nyugbérések anyagi helyzetének javítására egy határozati javaslatot terjesztett elő,

mely szerint: A tényleges szolgálatban levő vasuti alkalmazottak teljesen azonosítják magukat a nyugdíjasokkal és nyugbérésekkel és kijelentik, hogy számbaveendő erejük egész súlyával mindent el fognak követni, hogy mindazon kedvezmények, drágasági pótlékok és egyéb segélyezések, melyekben jelenleg az aktív szolgálatban levők részesülnek, azonnal és egész terjedelmében a vasuti nyugdíjasokra és nyugbérésekre is kiterjesztessenek és erre nézve a szükséges lépéseket azonnal megteszik. A határozati javaslatot egyhangulag elfogadták.

A tisztviselő-gyűlés

Az Arany Bika nagytermében folyt le délelőtt a tisztviselők naggyűlése, melyet Gsath Zsigmond nyugalmazott postafőfelügyelő nyitott meg.

Schandl Károly és Gunda Jenő felszólalásai után Bernolák Nándor dr. mondott beszédet a tisztviselő kérdéskörrel.

Haller miniszter azokat az öszi kurzusokat ismertette, melyeken a fővárosban a tisztviselőket gyakorlati kiképzésben részesítik. Palacsí Dénes államtitkár felszólalása után az ülés véget ért.

A beszámolók

Délután 3 órakor kezdődött meg az Arany Bika dísztermében az a naggyűlés, melynek keretében Debreczen város képviselői megtartották beszámoló beszédeiket.

A gyűlés megnyitása után sokorópátkai Szabó István kis-

gazdaminiszter elmondta, hogy a nemzetgyűlés milyen nagy munkásságot fejt ki. Erintette az új földbirtokreformot, amely szerint mindazok a birtokok felosztandók, melyeket 1914 óta szereztek.

Haller István kultuszminiszter beszélt ezután. Reflektált a parlament liberális szónokainak beszédére s azt mondta, hogy Kossuth, Szilágyi Dezső és Trefort sem léptek volna arra az útra, amelyen haladtak, ha tudták volna, hova vezet az ő humanus világpolgári felfogásuk. Arról beszélt ezután, hogy mik a kilátásai a magyar nemzetnek benn és künn. Ha mi keresztények és magyarok vagyunk minden ebben az országban, csak akkor megyünk a határra, mert különben a bevándoroltak megint itt hon maradnának és profitálnának, míg mi vérezünk. Ha még egyszer megyünk, ök előttünk fognak menni és majd rákényszerítjük, hogy megszolgálják azt a jót, amit a Kossuth Lajosoktól kaptak.

Pröhle Vilmos, a II. kerület képviselője mondta el ezután beszámolóját. Valutánk kétségtelenül alacsony fokon áll, de volt idő, mikor a magyar becület még alacsonyabb fokon állott és azért nyomják le a valutánkat, mert keresztény nemzeti politikát csinálunk.

Milotay István, az I. kerület képviselője a földreformról, annak szükségességéről beszélt. Hiszi, hogy ha a törvényjavaslat megvalósul, akkor Magyarországon megindul a fejlődés és erőgyűjtés oly korszaka, melyről nem is álmodtunk.

Bernolák Nándor dr., a III. kerület képviselője, a keresztény kurzus eredményeit ismertette, melyek között legnagyobbak a lelkek egységét tekintve. A keresztény kurzus nagy eredményei láthatók a sajtóban, a kereskedelemben, a közéletben, a pénzügyi világban és a gazdaságpolitikában. Ezekben az eredményekben nem szabad antiszemitizmust keresni, őt és társait a magyar faj jogos érdekeinek megvédése vezeti. Nem engedi eltiporni ok nélkül a zsidót, de nem engedi, hogy a magyar faj felett ők birják a hatalmat. Ez az igazság útja, mely a magyarság megvédésére alkalmas, hiába vetik ellenünk egyfelől az antiszemitizmust, másfelől a zsidóbarátság vádját.

Ezzel a gyűlés véget ért. Este hangverseny volt, utána társasvacsora a Bika-dísztermében.

A külügyi bizottság ülése

Budapest, szept. 27. A nemzetgyűlés külügyi bizottsága holnap délután folytatja tanácskozásait. A képviselők nagy várakozással néznek a holnapi ülés elé, mert ezen mutatkozik be Csáky Imre gróf, az új külügyminiszter a bizottságnak.

Vegyetek menekült bélyegeket!!

50% lesz a pótdadó

A város közgyűlése

Ma délelőtt 10 órakor nyitotta meg Huberth Ottó dr. főispán a városi törvényhatósági bizottság rendkívüli közgyűlését.

Napirend előtt Ekly József interpellált a köztisztviselési vállalat vezetőjének, Kövendy Domokosnak fegyelmi ügyében. Vargha Elemér dr. tb. főjegyző közölte, hogy a fegyelmi eljárás 8-10 napon belül befejeződik.

Hosszabb vita indult meg a tanács azon javaslata fölött, hogy az állami adóalap felemelése következtében a községi pótdadó kulcsát 145 %-ról 50 %-ra szállítsa le a közgyűlés. A felszólalók leszögezték, hogy a pótdadó különösen a földadót fizető gazdáknál, a kulcs leszállítása ellenére is magasabb lesz az eddiginél, valamint kérdéseket intéztek a tanácshoz atekintetben is, hogy a város ez évi jövedelem többlete nem teszi-e lehetségessé a pótdadó összegszerű leszállítást.

Vásáry István dr. tanácsnok közölte, hogy a végrehajtási utasítások pontos betartása és a város háztartásának gondos mérlegelése után nem lehet más javaslatot tenni, mint a pótdadónak 50 %-ban való megállapítását.

Kondor Kálmán főszámvevő az 1920. évi költségvetés terhére megszavazott rendkívüli kiadásokról részletes jelentést tesz a közgyűlésnek, amelyből megállapítható, hogy a jövedelem többletet a rendkívüli kiadások teljesen felémeztik.

A közgyűlés az 1920. évi községi pótdadó kulcsát 50 %-ban állapította meg.

(A villamos áram)

A helyi vasut és a város között szükséges tárgyalások folytatása érdekében a szeptemberi rendes közgyűlés ismert határozatával szemben a közgyűlés utasította a városi tanácsot, hogy a tárgyalásokat a szén mindenkoros árának az áramért mindenkor fizetendő díjak arányához alapján folytassa. Egyben a közgyűlés saját kebeléből a tárgyalásokra kiküldte Komlóssy Imre dr. és Tervey Tamás dr. bizottsági tagokat.

(A haszonbérének felemelése)

A városi bérletek haszonbérének emeléséről Tatay Zoltán dr. tb. tanácsnok tett részletes jelentést. A közgyűlés a tanács javaslatát Hegedűs Jenő dr. módosításával elfogadta. Nem fogadta el a közgyűlés Komlóssy Imre dr. határozati javaslatát arról, hogy a bérösszeg terményben fizetessék.

A Salétrom-laktanyának szükséglakásokká való átalakítására 100.000 korona költséget szavazott meg a közgyűlés.

(A vízdíj)

A vízdíjnak 3 koronáról 4 koronára való, az általánódíjnak pedig 10 koronáról 20 koronára való felemelését a közgyűlés megszavazta.

(Tisztviselők ügyei)

Elfogadta a közgyűlés a városi tanács javaslatát és felemelt összegű drágasági segélyt, valamint a természetbeni ellátást megváltó havi 100 korona pótlékot szavazott meg a nem szorosabb értelemben vett közigazgatási alkalmazottak részére.

A telekértékelő bizottságba a lemondott Gajdó Béla dr. helyére Deák Istvánt küldte ki a közgyűlés.

Elutasította a közgyűlés még Schמידt Mária, Rimau Lajos, Kornajenkó József, Felker Jakab és Vagheti Vasco idegen állampolgárok azon kérését, hogy a

magyar állampolgárság megszerzése esetére helyezék neki kilátásba a községi kötelekbe való felvételt.

Felvette a közgyűlés a községi kötelekbe Kósa Károly hentesmestert 300, Bohn Ede dr. orvost 2000 korona díj ellenében, Kocz Frigyes altábornagyot pedig díj-talanul.

Dömsödy Kálmán irodatisztnek

„A gazdagok panasznappja“

A semlegesek kesergése a brüsszeli konferencián — Amerika a német feltételek enyhítése mellett

Brüsszel, szept. 27. (M. T. I.) A brüsszeli pénzügyi konferencia előtt már megkezdődött az egyes államok pénzügyi bajainak előadása Előbb a semleges államok panaszait hallgatták meg. Ezt az ülést az Echo de Paris szellemesen a gazdagok panasznappjának mondja. Valamennyi beismerte, hogy a háborus évek számukra a legnagyobb gazdasági fellendülést hozták, azonban a fegyverszünet megkötése óta a helyzet megváltozott és most a legnagyobb nehézségekkel küzdenek.

Spanyolország az ezüst elértéktelenedése miatt panaszkodott. — Svájc azon kesergett, hogy a svájci frank mindenütt tuldrágá, ennek folytán Svájc tuldrágán kénytelen vásárolni a nyersanyagot, ellenben gyártmányait a régi piacokon a svájci frank drágasága miatt nem tudja eladni. — Dánia elpanaszolta, hogy mezőgazdasági termékeit csak Anglia vásárolja, még pedig olcsón, ellenben az angol szén tuldrágán kénytelen venni tőle.

A győztes országok között Jugoszlávia szintén vigasztalannak mondta helyzetét, de az ország gazdag és bőséges alapot nyújt nagyobb hitelek számára. A cseh és a lengyel delegátus a súlyos államadóssági teherre és a szükséges beruházások nagy lételemre hívta fel a konferencia figyelmét.

Az ügyrendi vita során elhatározták, hogy a konferencia hivatalos javaslataként csak az kerül a népszövetség elé, ami egyhangú határozaton alapul. A többi elfogadott indítvány csak mint jegyzőkönyvi melléklet kerül a tanács elé. A felszólalások francia nyelven történnek és előbb a semleges országok, aztán a győztesek, végül a legyőzöttek nyilatkoznak betűrendben. Ha az általános előterjesztésekkel végeztek, sor kerül a váltóárfolyamok problémájára, mely a leghosszabb és legfontosabb vita lesz.

Amerika a német feltételek enyhítése mellett fog állást foglalni és megbízottja, Boyden, aki a nagy jövátéti bizottságnak is tagja, ezzel az utasítással érkezett Brüsszelbe. Nagy agitációt fejt ki maga mellett Ausztria, a mely főleg azzal hat a konferenciára, hogy folytonosan a Németországhoz való csatlakozás kényszerűségével fenyeget.

A népszövetség Genfben

Genf, szept. 27. A népszövetség főtitkárságát Genfben 15-ike körül installálják. Az egyes államok küldöttségei október 11-ikére már Genfben érkeznek. A japán delegáció, mely 80 emberből áll, tegnap szállt hajóra Tokióban.

A rigai béketárgyalások

Bécs, szept. 27. (MTI.) Rigai jelentés szerint Domski, a lengyel küldöttség vezetője kijelentette, hogy az orosz meghatalmazottak nagy előzékenységet tanúsítanak. A békeértekezlet tegnapi teljes ülésén a lengyeleknek a béke kérdésében tett nyilatkozata, melyet felolvastak, mely benyomást keltett. Joffe hangoztatta, hogy Szovjet-Oroszország el akar kerülni

1500 korona, Szabó Mihály világitási vállalati pénztárnoknak 1200 korona nyugdíjba is beszámítható személyi pótlékot engedélyezett a közgyűlés.

A pallagi III. számú tagbirtok bérletére Ekly József bizottsági tag felebbezése folytán a közgyűlés új árverés megtartását rendelte el.

A közgyűlés egy órákorért véget

A nemzetgyűlés szünete

Budapest, szept. 27. A nemzetgyűlés mai ülése előtt Rakovszky István elnök megállapodott a miniszterelnökkel, hogy holnap, kedden javaslatot fog tenni a nemzetgyűlésnek 18 napos szünet tartása iránt.

A francia kormányprogram

Leygues folytatja Millerann politikáját

Páris, szept. 27. (M. T. I.) A kormánynyilatkozat, melyet Leygues miniszterelnök a parlament szombati ülésén felolvasott, a többi közt ezeket mondja:

Folytatni fogom Millerand programját és az általa megkezdett művet. A belpolitika terén a szociális reformok megvalósítása a pénzügyi téren a legszigorúbb takarékosság. Külpolitikai léren a szerződéses tőketeles végrehajtását követeljük, nem fogjuk engedni, hogy egyetlenegy jogunk is elévüljön. A népszövetségből állandó hatalmas szervezet akarunk teremteni. Hadsereget és haditengerészetet akarunk alakítani, amely tényezője a mi politikánkunk és presztizsünknek fenn akarjuk tartani azon a magaslaton, ahová a győzelem emelte.

Az előterjesztés kiemeli az adóztatás terén tervezett megerősítés fontosságát. Az adó azelőtt fejenként 108 frankot tett ki, erre az évre pedig 420 frank lesz. A pénzügyi helyzet elvitathatatlannul gondosságot gondosságot követel meg, úgy látszik azonban, hogy a rendezés nem fogja meghaladni az ország erejét.

A politika lovagias ügyei

A Beniczky-Gömbös és a Károlyi-Fangler affér

Budapest, szeptember 27. Mint már jelentettük, lovagias ügy van folyamatban Beniczky Ödön volt belügyminiszter és Gömbös Gyula képviselő között. Az előbbinek Botlik József és Sigay Antal gróf, Gömbösnek Dömötör Mihály és Molnár altábornagy a segédei. A segédek ma is tárgyalnak, megállapodásra még nem jutottak.

A másik lovagias affér Károlyi Imre gróf és Fangler Béla képviselő között merült fel. Károlyi Imre provokálta Fanglert, választ azonban még nem kapott, mert Fangler még mindig nincs Budapesten.

M. kir. debreceni katonai körletparancsnokság

0.906. e. n. 1920. szám.

HIRDETME NY

fegyverbeszolgáltatásról.

A m. kir. honvédelmi miniszter urnak a m. kir. belügyminiszter urral egyetértésben kiadott 437.143/25-1920. számú rendelete alapján ezenel elrendelem, hogy mindenki a birtokában levő összes puskákat, pisztolyokat, géppuskákat, fegyveralkatrészeket, töltényeket, kézigyáratokat és robbanó szereket városokban a rendőrkapitányságnál, kis- és nagyközségekben a községi elöljáróságnál e hirdetményben közzétételtől számított egy héten belül okvetlenül szolgáltassa be.

A beszolgáltatás alól mentesek a tényleges tiszték és altiszték, a csendőrség, az államrendőrség és a pénzügyorség tagjainak, az állami és magán erdészeti személyzetnek és a mezőőröknek szolgálati fegyverei.

Beszolgáltatás alól kivételnek azok a vadász- és célhívó puskák, amelyekre vonatkozó tartási és viselési engedély már a tulajdonosok birtokában van. (Lásd a m. kir. földművelésügyi miniszter urnak a Budapesti Közlöny 1919. évi 178. számában közzétett 60381/II. B. I. számú rendeletét.)

VELOUR ÉS BÁRSONY MODELL KALAPOK

érkeztek.
SCHIMMER MÓRNÉ
Piac-utca 2. szám.

Alakítások gyorsan, izlőseben eszközöztetnek.

Okvetlen tekintse meg választékos raktáramat férfi és női gyapjuszövetekben,

strukszokban, zeigokban, barchetekben, kartonok- és vásznakban, zefírek- és téli kendőkben. A legolcsóbb napi árak.

Bihari Zsigmond

posztó-, gyapjuszövet- és kézműáru kereskedése

DEGENFELD-TÉR 8. SZ.

MEGNYILT

Herman Nándor és Tsa
fehérmű készítő

uri divat üzlete

Piac-u. 10. Bikával szemben.

Katonai szolgálati puskából (karabélyokból) átalakított golyós vadászpuskák a fentemlített tartási és viselési engedély ellenére beszolgáltatandók.

Ezek az utóbbi puskák a beszolgáltatásnál címmel és ismertető-jellel látatandók el.

Aki e hirdetésnyel közzétételétől számított egy hét múlva a beszolgáltatás alá eső fent megjelölt fegyvereket, lövészeket stb. jogosulatlanul tart, eltitkol, vagy abban bárkinek segítkezik, amit zártal is elkövet, ha a tudomására jutott ilyen fegyverekről, lövészekről az illetékes rendőri hatóságnak (városokban a rendőrkapitányság, kis- és nagyközségekben a járási főszolgabíró) haladéktalanul jelentést nem tesz, a katonai büntetőtörvénykönyv 327. §-ba ütközőző az állam hadiereje elleni büntetést követ el.

E büntetett elkövetői azonnal le lesznek tartóztatva és felettük a törvény teljes szigorával a katonai bíróság fog ítélni.

Büntetés: a kbt. 328. §-a alá eső esetekben köztel általi halál, a kbt. 329. §-a esetén 10-20 évig terjedő súlyos börtön.

Mindazok, akik a polgári, vagy katonai hatóságokat elrejtett fegyverek nyomára vezetnek, az alábbi jutalomban részesülnek:

géppuska után	2000 kor.
géppuska-alkotórész után	2000 kor.
a használhatóság mérvének megfelelő összeg,	
puska után	100 kor.
katonai célra használható pisztoly után	50 kor.
kézi gránát után	5 kor.
minden darab használható töltény után	20 fill.

M. kir. debreczeni katonai körletparancsnokság

Békebeli legfinomabb férfi ruhák és női kosztümöknek való legújabb divatu színes, valamint fekete szövetek feltűnő jutányos árban
Kupfer és Társánál
Kistemplom bazár.

A budapesti rőzsde

Budapest, szept. 27.

Értékpiac. Az irányzat szilárd, később elyengült, de egyes értékek tovább is emelkedtek. Árfolyamok: Magyar hitel 1683-60, Osztrák hitel 930-40, Jelzálogbank 490-83, Leszámitoló 825-800, Hazai bank 670-90, Angol-Magyar 1110-1085, Magyarolasz 473-75, Ált. takaréksz. 1100, Borsod-Misk. 2560, Ganz-Danub. 16.500-700, Rima 3370-40, Brassói 4100-200, Hazai faterm. 6200-300, Nacsi 13.425-350, Országos faterm. 2110-50, Papir 2650-75, Cukor 14.400-25, Lámpa 2600-2590, Ostermelő 945-35, Gummi 3050-60, Telefon 1825-800, Adria 12.500-600, Atlantica 6350-6475, Közúti 1580-90, Délvasút 1458-34, Levante 4600-75, Allamvasút 4350-25, Trust 1500-485.

A valutapiac szilárd. Árfolyamok: Napoleon 963-50, Font 1075, Dollár 309-312, Francia frank 20.35-20.60, Márka 5.03-4.98, Lira 12.80-13, Romanov 3.22-3.16 és fél, Lei 5.82-5.78, Sokol 4.07-4.05, Svájci frank 49.75, Frank-Dinár 9.70, Léva 4.65, Bécs 97.

A zürichi devizák

Zürich, szept. 27. (Megnyitás.) Budapest 2.10, Bécs 2.70, Osztrák bélyegzett 2.40, Berlin 9.80, New York 6.20, Prága 8, Zágráb 5, Milano 25.85, Bukarest 11.65.

Sándor Margit női kalap üzletében
József kir. herceg-u. 5. legolcsóbban szerezheti be **KALAPJAIT.**
Alakítások pontosan eszközöltetnek

Menekültek figyelmébe. A Salvatorban és a vagonokban lakók kivételével felhívom a tömeg- és szükségglásokban lakó csakis római katolikus vallású menekülteket és kiutasítottakat, hogy hivatalomban ma kedden a hivatalos órák alatt 8-11-ig jelentkezni sziveskedjenek. Kirendeltségi hivatalvezető.

Minden menekült-bélyeg amlyet megveszel egy könnyeseppel szarít fel.

Csonka Magyarország — nem ország, Egész Magyarország — mennyország!

Kalvinista Templomegyesület

Baltazár püspök a református egyház társadalmi feladatairól

Vasárnap délután 3 órakor ment végbe a Nagytemplomban a **Kalvinista Templomegyesület** alakuló közgyűlése, a debreczeni református társadalom rendkívül élénk részvétele mellett.

Az ünnepi eseményt, amelynek jelentősége nem szorul bővebb méltatásra, a »Te benned bízunk« eleitől fogva kezdetű zsoltár elénekeltése vezette be, majd a ref. tanítóképző intézet vegyes kara adott elő szép egyházi éneket. **Baltazár Dezső** dr. püspök magával ragadó prédikációja után közének következett, csak ezután vette kezdetét az alakuló közgyűlés, melyet **Baltazár Dezső** dr. püspök nyitott meg nagyszabású beszéddel.

Hogy miért van szükség a Debreceni Kalvinisták Templomegyesületére, — mondta beszédének elején — erre a kérdésre a debreceni kalvinista polgárság lelke adhatja meg az igazi választ. A polgárság lelkéből indult ki a vágy és akart olyan egyesületet teremteni, amely a szabad buzgóság és testvéri szeretet nagy erejével segítségére siet a hivatalos egyháznak.

A debreceni kalvinista egyháznak nincs egyetlen egyháztársadalmi egyesülete sem, amely tisztán és egyedül az övé, tisztán és egyedül debreceni és kalvinista volna. Nem csoda tehát, ha a debreceni kalvinista polgárság, amely épen a tiszta evangéliumhoz, a megvesztetetlen kalvini tanhoz, Kálvin és Méliusz fénye örökségéhez való hűségével, ragaszkodásával tette nagygyűlést világhíressé Debrecen, kívánja s követeli, hogy legyen Debrecenből törül-metszett, vérbeli igaz debreceni kalvinista egyháztársadalmi egyesület is.

Kívánja, követeli, hogy legyen olyan egyháztársadalmi szervezete, amely nem engedi magához férni semmi más felekezet, vagy másféle termelt szellemű egyesület befolyását. Szóval a maga lábán akar járni a debreceni polgárság, mert úgy látta, hogy másra támaszkodva elveszti lábát alul azt a talajt, ami az övé. Kölsönért senkire sem szorul. Szellemében, vagyonában elég gazdag ahhoz, hogy nemcsak maga megéljen a maga megéljen a maga emberségéből, hanem, hogy ő adjon másoknak is.

Békességet akarunk másokkal, de a magunk igazának bántódása nélkül — e szavakkal végezte beszédét, melyet a nagyszámú közönség óriási tetszéssel fogadott.

Sass Béláné, Nagy József min. tanácsos, **Márk Endre** udvari tanácsos polgármester, a ref. egyház főgondnoka és **Balogh István** lelkes felszólalásai után a megjelentek **egyhangilag kimondták a Kalvinisták Templomegyesületének megalakítását.**

Ezután elfogadták az alapszabályokat s a következőképpen választották meg a tisztikart: Fővédnökök: Dr. **Baltazár Dezső** püspök, gr. **Dégenfeld József** egyházközségi főgondnok. Fővédnök: Dr. **Baltazár Dezső**. Védnökök: **Könyves Tóth Kálmán**, dr. **Révész L.**, **Szele György**, **Balogh I.**, dr. **Czeglédy M.**, dr. **Dóczi Imre**, dr. **Erdőss József**, **Géresy Kálmán**, **Gyarmathy István**, **Jóna István**, **Karay Sándor**, **Kardoss László**, dr. **Kesserű Lajos**, **Kulin Imre**, **Magoss György**, **Márk Endre**, **Nagy József**, **Pákozdy Sándor**, dr. **Szabó Mihály**, **Szomjas Gusztáv**. Védnökök: **Fráter Erzsébet**, dr. **Kesserű Lajosné**, **Köny-**

ves Tóth Kálmáné, **Márk Endrené**, **Szomjas Gusztávné**, **Bányay Istvánné**, **Kontsek Gézné**. Elnök: **Sass Béláné**. Társelnök: **Balogh Istvánné**. Alelnökök: dr. **Czeglédy Mihályné**, **Gyarmathy Istvánné**, **Koncz Aurélné**, **Nagy Sándorné**, **P. Nagy Zoltánné**, **Somossy Lászlóné**, **Telegdy Szeréna**, dr. **Vásári Istvánné**. Titkár: **Tóth János**. Jegyzők: **Nagy Júlia**, **Bakk Béla**. Pénztárnokok: **Vásáry Kató**, **Szendy Imre**. Ellenőrök: **Jóna János**, dr. **Balla Bertalan**. Könyvtárnok: **Ormós Lajos**. Ügyészek: dr. **Barna László**, dr. **Hódy Béla**. Számvizsgálók: dr. **Debreczeni Barna**, **Vásáry József**, **Zih Géza**. A választmány 210 tagból áll, melynek kétharmada nő.

Baltazár Dezső dr. püspök melegen szavakkal üdvözölte az elnökséget, melynek részéről dr. **Sass Béláné** köszönte meg a bizalmat s méltatta **Baltazár Dezső** dr. nagy tevékenységét s ígéretet tett, hogy minden erejűkkel dolgozni fognak a régi kalvinista Róma feltámasztásán. **Tóth János** imája után az egész gyülekezet elénekelte a Hymnuszt és ezzel a gyűlés véget ért.

HIREK.

**Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök
igazságban,
Hiszek Magyarországot
feltámasztásában.**

A háború embervesztése. Bécsből jelentik: Az amerikai vöröskereszt statisztikája szerint a világháborúban 8 millió 819 ezer embert öltek meg, 5 millió 300 ezer ember lett áldozata a gazdasági blokádnak a fokozott halandóság és háborús járványoknak. Minthogy ezenkívül mintegy 20 millióval csökkent a születések száma annak következtében, hogy 50 millió 20-45 év közötti férfi hadbavonult, így a háború összes veszteségét emberéletben 35 millió 319 ezer emberre kell tenni.

Az 1919. évi hadinyereség adó alá eső jövedelem-többletek bevallása. A városi adóhivatal közli: Mindazok a természetes személyek, valamint jövedelem adó fizetésére kötelezett jogi személyek, melyek a hadinyereség adóra vonatkozólag fenálló törvények (1916. évi XXIX. és 1918. évi IX. t.-c.) értelmében hadinyereség adó fizetésére kötelesek, tartoznak 1920 szeptember 30-ig vallomást adni abban az esetben, ha összes jövedelmük az 1919. évben a 30000 koronát meghaladta, még pedig tényleg nélkül arra, hogy volt-e hadinyeresége vagy sem. Az erről szóló részletes adatokat tartalmazó hirdetés a városháza és a városi adóhivatal hirdető tábláin vannak kiragasztva. A vallomási iver a városi adóhivatalnál (Kossuth-utca 4. sz.) kaphatók. Aki vallomását a fenti határidőre be nem adja, a kivetés során megállapított hadinyereség adó 10-25 százalékat fizeti pótlék fejében.

A mai naptól női és férfi kalapok legdivatosabb és legizlésebb formában **3 nap alatt** készülnek el **Kalaptűz Piac-utca 9. sz. alatt.**

Padlástűz. Vasárnap délután hirtelen tűz támadt a Szentanna-utcai görög kath. iskola épületében, **Berényi István** dr. padlásán. A gyorsan kinyitott tűzoltóságnak rövid ideig tartó, megfeszített munkával sikerült a tüzet eloltani. Néhány zsák korpa és a gerendázat egyrésze esett áldozatul a tűznek. A kár 15.000 korona. A rendőri vizsgálat megállapította, hogy a tüzet vetkes gondatlanság idézte elő; valaki ugyanis égő gyufát dobott el a padlásra. A vizsgálat megindult.

Meglopott egyetemi tanár. Rugonfalvi Kiss István dr. egyetemi tanár följelentést tett a rendőrségen, hogy Here Lajos nevű rutén származású szolgája 4000 korona értékű holmi ellopása után megszökött. A rendőrség körözötti a tolvaj szolgát.

Női felöltők és kosztümök. eredeti bécsi modellek, valamint leánya felöltők nagy mennyiségben érkeztek Frank Sándor céghez, Debrecen, Piac-utca 42.

Cukor kiosztás. Felhívjuk a közönség figyelmét arra, hogy a kereskedők a cukorjegyre kizárólag fehér kristálycukrot kötelesek kiszolgáltatni. A szabadforgalomban vásárolt kocka, fehér vagy sárga kristálycukrot cukorjegyre kiadni, vagy pedig cukorjegy ellenében leendő kiosztásra átvett cukrot a megállapított kgr. 130 koronánál magasabb áron adni nem szabad. A fenti rendelet ellen vétők szigorú büntetésnek teszik ki magukat. Közélmézési ügyosztály.

Dinamó gépeket, kapcsoló táblát, villanyműszereket, mozgósínház berendezéseket eladok, veszek, vagy cserélek. Földvári Debreczeni I. Elektrotechnikai gyár Széchenyi-u. 55. Telefon: 168.

Koros Sándor újonnan átalakított uri és egyenruha divatüzlete, Piac-utca 69. Nagy raktár divatszövetekben és az összes katonai felszerelésekben.

Iskolaruhákra, falsókabátokra legalkalmasabb szövetek olcsó árban kaphatók **Feldheim Testvérek posztóruházában** Király-utca 4. Ugyanott nagyválaszték angol férfi és női felöltőkben.

Értékek őrzésére kézi vaspenézszerények (Wertheim vaskazeták) különféle nagyságban kaphatók: ifj. Losonczy János cégnél József királyi herceg-utca 16. szám.

Alakítsa kalapjait Széll és Kósánál, Piac-u. 63., ahol a legújabb divat szerint gyorsan és pontosan elkészül.

Megnyílik a Rose-nyelv-iskola. Rose nyelvész-tanár ez uton értesíti tanítványait, valamint azokat, akik nyelviskolájába be akarnak iratkozni, hogy a tanítást f. é. október hó elsején ismét megkezd. Az új angol, francia és német tanfolyamokra naponta délután 12-2 óra közt lehet jelentkezni (Széchenyi-u. 42. l. em.). Tandíj havi 110 korona.

Őszi és téli női felöltő újdonságok óriási választékban érkeztek, legolcsóbb árban kapható a Rőzsde-áruházban.

Könyvtárakat legmagasabb árban vásárol az **Alföldi Antiquarium**, Piac-u. 18., Tisza-palota.

Gyermekruhácskák készítését úgy raktáron levő, valamint hozott anyagból is igen olcsón vállal

Dr. HEGEDŰSNÉ GYERMEKDIVATHÁZA

Simonffy-utca 2., hová a legszebb őszi újdonságok megérkeztek, mindenféle gyermek ruházati cikkeket u. m. gyönyörű fiú és lány svette-rek, kitanó harisnyák, keztük, cipők, jambók, főkötők, gyönyörű bébe holmik, bébe paplanok, bébe cipők, egy újjas keztük, gummi és tetra pelenkák, ingek, réklék, flanel, meleg tejkötők, pólyakötők, olcsó hajszallagok, kalapszallagok szép színekben.

SZÍNHÁZ.

A Csokonai-színház heti műsora:

Kedd: **Cigánygrófné**, operett. (B bérlet.)

Szerda: **Cigánygrófné**, operett. (C bérlet.)

Csütörtök: **Cigánygrófné**, operett. (A bérlet.)

A színház iroda jelentése:

Ma kedden B) bérletben 7 órai kezdettel a nagyszerű **Cigánygrófné** kerül színre ötödször.

Gabriel d'Annunzio regényét a Halál Velencében (A lagúnák leánya) mutatja be az Apollo. Meglepően szép velencei felvételek, a szereplők kitűnő játéka és a nagy olasz író érdekfeszítő meséje nagy tetszést aratott.

Jókai Mór regényét, a Lélek-Idomárt esztortörökön mutatja be a Uránia.

Arany pille, Pearl White legjobb szerepe.

SPORT.

Bajnoki mérkőzések

A bajnokság második fordulója is a meglepetés jegyében folyt le, kivéve a DEAC-NyTVE mérkőzést, mely erős küzdelem után a DEAC 2:1 arányú győzelmével végződött. A DTE váratlanul súlyos veresége a Fejér és Gerő hiányának tudható be. A csapat centerhalf nélkül játszva hamar kifutott, összesen 3:0 arányú veresége megfelelt az erőviszonynak.

Egyéb eredmények: DKASE-DNySC 4:0 (1:0), DVSC II-DTE II 2:0 (2:0), Szolnoki NSC-Nádudvar 2:1.

Osztrák válogatott-Német válogatott 3:2 (0:0), 35.000 néző. Bíró: Fehéry Akos.

Tankönyvek

az előirt legújabb kiadásokban az összes tanintézetek számára kaphatók

HEGEDŰS és SÁNDOR

irodalmi és nyomdai r.-t. könyv- és papírkereskedésében

Meg nem felelő tankönyveket be!! cseréljük vagy visszavesszük !!

Rajztömbök, körzők, vonalzó, füzetek, valamint mindenféle író- és rajzszerek a legelőnyösebb napi áron kaphatók

Vidéki rendelések pontosan eszközöltetnek !!

Telefon 54. Telefon 54.

Modernül berendezett szücs műhelyemben javítások és alakítások jutányos áron elfogadottnak.

ADLER szücsmester Széchenyi-utca 40.

Veszünk

babot kölest és mákot

a legjobb naplárban

GRÜNBERGER és GLÜCK

fűszer- és gyarmatáru nagykereskedők.

128⁰ zsirszóda

szerecsendióvirág, japán rizs, kocsikenőcs és mindenféle fűszer- és festékárak viszonteladónak a legjutányosabb árak mellett beszerezhetők

FRIEDMAN ÉS ASZTALOS

fűszernagykereskedőknél, Széchenyi-utca 6. sz.

A Nagyjállomással szemben megnyílt az újonnan átalakított vendéglőmet

Október 1-től abonenseket elfogadok. Reggel 5 óra után nyitva. Reggeli fehér kávé és tea kapható. Tisztelettel

Welsz I. Széchenyi-vendéglős

Nagy ház eladó

József kir. herceg-utca végén. Kedvező feltételek. Ertekezni

Öhlbaum-iroda Piac-utca 75. sz.

Bélyegzőgyár és vésőintézet PAULO I. Telefon: 13-65.

PÁPIR

Irodalmi Nyomó Csomagoló legelőnyösebben beszerezhető

Sellnka Sándor és Társa

Wien, IV. Budapest, V. Prinz Eugen-Str. 18. Rálmán-utca 14. Telefon 52-3-44. Telefon 22-89, 15-28.

Gyertya Kocsikenőcs Terpentin Lenolajkence Horganyfehér Litophon és minden egyéb festék-, fűszer- és gyarmatáru beszerezhető

Adorján Jenő és Társa fűszer- és gyarmatáru nagykereskedő cégnél, Piac-u. 83. sz. az udvarban.

A város kellő közepén lévő „KÖZPONTI” vegytisztító és keletkeztető Intézet Varga-u. 1. szám, Iparbank-palota

fest és tisztít

szőrmét, vásznat, szövözetet, selymet, kalapot, keztyűt, esernyőt stb. a legjobban és leggyorsabban 8 nap alatt.

Gyászruhák 24 óra belüli tisztítanak

Mustot Ujbort

vesznek legmagasabb napi áron

Friedländer Testvérek bornagykereskedők

Széchenyi-utca 29. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 10 korona, minden további szó 1 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szó K 15-, minden további szó K 1-50. Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

VÉTEL.

Aranyat, ezüstöt, briliánsokat legmagasabb áron veszek Schiffmann ékszerész, Piac-utca 67.

Elsőrendű tűzfűtő nagyobb mennyiségben veszünk. Árajánlatot kérjük lapunk kiadóhivatalába beadni.

Angol könyv

Marc De Valette-féle I. esetleg II. kötete is keresetek megvételre esetleg kölcsönbe. Cim a kiadóban.

4 szobás

családi házat megvételre keresek. Közvetítőt díjazok. Cim a kiadóhivatalban.

ELADÁS.

Mérték szerinti kész ruhák legelőnyösebben beszerezhető Moskovits, Hatvan-u. 5.

Mindentéle új és használt butorok legelőnyösebben beszerezhetőek Piac-utca 37. (Kis-templombazár.)

Eladó új és használt butorok a legszebb kivitteltől a legelőnyösebbig. József királyi herceg-utca 20.

Föld esetleg házteleknek kettő hold a Szotvori-telepen eladó. Bővebbet Piac-u. 64. sz. ügyvédi irodában.

Férfi ruhák jókarban levők eladók Miklós-u. 37. Herczegné.

Alkalmi vétel! Egy faragott íróasztal, 2 nagy villany luster, egy teljes magyar ebédlő eladó. Ertekezni Takács fényképésznél, Egyház-tér 3.

Hírneves

magyar mester festette, pesti tárlaton vásárolt két darab olajfestmény eladó. Megtekinthető Madarász Hella műtermében, Első Takarékpalota, Piac-utca.

Sötét csikos nadrág néhányszor használt, nagyobb alakra való, 1100 koronáért eladó Cserepes-utca 17. sz., kereszt-épület.

Porteféles

zárható szalon cimbalom eladó Homokkert, Bujdosó-utca 38.

Varrógép

jó karban levő jutányos áron eladó. Tócsokert, Faiskola-u. 7.

Eladó

egy 10-12 éves fiúnak való kabát és egy női télikabát. Cim megtudható a kiadóhivatalban.

Teljes hálószoba berendezések remek kivitelben elköltözés miatt eladók Erzsébet-utca 93.

Zománc-edények teljesen jókarban levők eladók Bika-bérbáz, II. emelet 2.

Elefántesont

billiárdgolyó, 2 garnitúra, jutányosan eladó. Cim a kiadóban.

KERESLET.

Különbejárati butorozott szobát keresek. Cim Aczél-könyvkereskedés.

Egy

13-14 éves ügyes kislány felvétetik Lantos-áruház, Csapó-u. 41. szám.

Jómodoru

15 éves lány 2 éves kislányhoz felvétetik Hatvan-utca 29.

Szabó segéd jó kézi munkás felvétetik Rosnernél Szepességi-u. 51.

VEGYES.

Plisse-Gouvre harangszoknyákból is készit Farkas Bella, Arany János-utca 20.

Részesbe sarju kaszálásra kiadó Csemete-u. 17.

Házgondnok vagy házfelügyelő állást vállalna magántisztviselő Megkeresést a kiadóba. Kér «Megbízható» jellegre

Plisse-Gouvre munkák gyorsan, szépen olcsón készülnek Péterfia-utca 25.

Egész házat bérelnék udvarral a város belterületén, vagy a közeli külsőségen azonnali vagy későbbi beköltözésre. Cim megtudható a kiadóhivatalban.

Házmesternek ajánlkozik jobb iparos, ki a villanszerelést is érti. Cim a kiadóban.

Uri papi család teljes ellátásra felvesz 1-2 kisebb iskolai növendéket. Hatvan-utca 31., I. em. 8. sz.

Gyermekeket az iskolaidény kezdetével (rituális kosztolásra) vállalok teljes ellátásra. Legjobb gondozást biztosítok. Herczegné, Miklós-utca 37.

Teljes ellátásra beleértve a gyermekek tanulására való felügyeletét, 1-2 alsóbb osztályba járó tanulót részben természetbeli járandóságokért ellátással ellátó család. Cim a kiadóhivatalban.

Női és férfi kalapok ujjalakítása 3 nap alatt

Piac-utca 9. sz.

Városi és állami tisztviselők előnyárban részesülnek.

Vértessy Testvérek

Hatvan-utca 53. szám.

Autó, szántógép, nyersolajmotor, lokomotívok szakszerű átalakítása Szeggyári és malomjavítókat, autogépheglesztéseket két eszközöl.

Hordó- és fátégmunkáló üzem PAULO LAJOS Pesti-utca 2. szám. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Cigaretthüvelyek és papírok

bármely minőségben és mennyiségben kaphatók

FRANKL REZSŐ Budapest, VI., Hajós-u. 20. Kérjen mintázott árajánlatot !!

Linoleum-Áruház

Asztali és padlólinoleumok nagy választékban. Gummikabátok gyári áron kaphatók

HAAS LIPÓT Linoleumáruház Ferenéz József-út 56. Megyeháza mellett.

Friss tojást

kisebb-nagyobb mennyiségben napi áron állandóan veszek. Vidéken bevásárlókat keresek

Pollák Zsigmond tojásnagykereskedő Debrecen, Miklós-u. 13.

Felélős szerkesztő: **Dr. HEGEDŰS LORÁNT.**

Kiadó: **HEGEDŰS ÉS SÁNDOR** Irodalmi és nyomdai részv.-társ.